

Den Haag, 4 april 2013

Mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie deel ik u het volgende mee.

Van 20 tot en met 22 februari jongstleden vond in Parijs de plenaire vergadering van de Financial Action Task Force (FATF) plaats. De FATF is een internationale taskforce die zich bezig houdt met de bestrijding van witwassen en terrorismefinanciering (AML/CFT). De volgende onderwerpen zijn aan de orde geweest:

Follow-up evaluatie Nederland

Nederland is in de derde ronde van wederzijdse FATF evaluaties als laatste land geëvalueerd¹. Het rapport met de resultaten van deze evaluatie dateert van februari 2011. Afgelopen januari heeft Nederland het eerste follow-up rapport ingediend waarin de voortgang ten aanzien van diverse aanbevelingen uit het evaluatie wordt beschreven. Het follow-up rapport heeft ter informatie op de agenda gestaan, en is dus niet besproken. Dit is de gebruikelijke gang van zaken voor een eerste rapportage in het kader van de follow-up procedure bij de FATF. Wel heeft het FATF secretariaat in de begeleidende notitie te kennen gegeven dat Nederland al veel werk heeft verzet teneinde de tekortkomingen uit de evaluatie te adresseren en de verwachting uitgesproken dat Nederland begin 2014 klaar kan zijn om uit de follow-up procedure te stappen.

Methodologie landenevaluaties

Er is tijdens de afgelopen vergadering overeenstemming bereikt over de nieuwe methodologie aan de hand waarvan landen vanaf 2014 – in de zogenaamde vierde ronde – geëvalueerd gaan worden. Hierbij zal er niet alleen gekeken worden naar technische implementatie van de standaarden, maar zal er nadrukkelijk ook naar effectiviteit van de verschillende maatregelen gekeken worden.

Hoog/risico en-of niet coöperatieve landen: «zwarte» en «grijze» lijst

De FATF houdt twee lijsten bij waarop landen staan die onvoldoende maatregelen nemen ter voorkoming van witwassen en terrorismefinanciering². De eerste lijst is het zogeheten *public statement* en kan worden gezien als de zwarte lijst. In de op 22 februari jongstleden gepubliceerde versie van dit document worden Iran en Noord Korea geïdentificeerd als landen waartegen maatregelen genomen moeten worden en wordt een groep van 13 landen³ geïdentificeerd met strategische tekortkomingen in hun AML/CFT systemen waar onvoldoende aan wordt gewerkt. De tweede lijst, informeel ook wel de «grijze lijst» genoemd, is een lijst met 23 landen die belangrijke tekortkomingen hebben in hun AML/CFT systemen, maar wél geëvalueerd zijn om deze tekortkomingen te adresseren. Op de afgelopen vergadering is besloten dat twee landen⁴ van de zwarte lijst

¹ Getoetst is in hoeverre Nederland voldoet aan de FATF aanbevelingen inzake het bestrijden van witwassen en terrorismefinanciering.

² Zie over dit proces eerdere kamerbrieven inzake het verslag van de FATF plenaire.

³ Ecuador, Ethiopië, Indonesië, Kenia, Myanmar, Nigeria, Pakistan, Sao Tomé en Príncipe, Syrië, Tanzania, Turkije, Vietnam en Jemen.

⁴ Ghana en Venezuela.

afgaan omdat ze alle tekortkomingen hebben geadresseerd en dat vier landen⁵ een promotie maken van de zwarte naar de grijze lijst. Daarnaast lieten veel andere landen significante vooruitgang zien. Hieruit blijkt dat het proces met de zogenaamde zwarte lijsten z'n vruchten begint af te werpen en dat de lijsten er effectief voor zorgen dat de betrokken landen de benodigde maatregelen nemen om witwassen en terrorismefinanciering te bestrijden.

Beide lijsten zijn te vinden op de website van de FATF. De Nederlandsche Bank publiceert na elke plenaire vergadering een persbericht op haar website «Open Boek Toezicht» met verwijzingen naar de nieuwe lijsten. Op diezelfde website is een zogeheten Q&A te vinden die aangeeft welke (aanvullende) maatregelen Nederlandse financiële instellingen kunnen nemen, in het kader van de naleving van de Wet ter voorkoming van Witwassen en Financiering van Terrorisme (WWFT), om het verhoogde risico te mitigeren⁶.

In dit verband is het ook nog zinvol om Sint Maarten te vermelden: Sint Maarten is recent geëvalueerd en de resultaten van deze evaluatie hebben ertoe geleid dat Sint Maarten momenteel in de zogenaamde «wachtkamer» zit voor het proces dat uiteindelijk kan leiden tot plaatsing op de lijst.

Turkije

Turkije is het enige lid van de FATF dat op de zogeheten «zwarte lijst» staat. In 2007 heeft de FATF in een evaluatierapport een breed scala aan tekortkomingen geïdentificeerd. Inmiddels heeft Turkije de nodige vooruitgang geboekt ten aanzien van witwasbestrijding en is recent de benodigde wetgeving geïmplementeerd voor de bestrijding van terrorismefinanciering. Het gaat hier in het bijzonder om een adequate strafbaarstelling van terrorismefinanciering en om een juridisch raamwerk voor het identificeren en bevriezen van tegoeden van terroristen en terroristische organisaties. De FATF heeft deze stap van Turkije verwelkomd, waarmee een eventuele schorsing van Turkije als lid van de FATF voorlopig van de baan is⁷. Tegelijkertijd heeft de FATF moeten constateren dat er nog steeds gebreken zijn ten aanzien van de bestrijding van terrorismefinanciering. Turkije heeft aangegeven dat zij zich volledig zal committeren aan de FATF aanbevelingen en dat zij de geconstateerde gebreken zal adresseren. Hiertoe zal Turkije – voor de FATF plenaire van juni – een rapport opstellen waarin zij uiteenzet hoe de gebreken geadresseerd zullen worden.

Lidmaatschap

Momenteel heeft de FATF 36 leden en er hebben zich diverse landen gemeld met de wens om lid te worden, waaronder bijvoorbeeld Israël en de Verenigde Arabische Emiraten. De FATF heeft nu besloten om te bestuderen onder welke voorwaarde er eventueel nieuwe leden zouden kunnen worden toegelaten zonder dat de FATF z'n slagvaardigheid verliest.

⁵ Cuba, Bolivia, Sri Lanka en Thailand.

⁶ Zie website «Open Boek Toezicht» van DNB: <http://www.toezicht.dnb.nl/>

⁷ Zie het verlag plenaire vergadering FATF oktober 2012, Kamerbrief met kenmerk FM/2012/1528 M van 19 november 2012.

Openbare rapporten

De FATF heeft twee rapporten aangenomen:

- Een leidraad voor het uitvoeren van een nationale risicoanalyse (Guidance on National Risk Assessment). Op grond van (de nieuwe) aanbeveling 1 moeten de landen hun risico's ten aanzien van witwassen en terrorismefinanciering in kaart gaan brengen. Onder voorzitterschap van Nederland en het IMF is een leidraad opgesteld die landen zou moeten helpen bij het implementeren van aanbeveling 1.
- Een leidraad voor *Financial Inclusion*. Betreft een update van de leidraad uit 2011, waarbij het document in overeenstemming is gebracht met de nieuwe FATF aanbevelingen.

Volgende vergadering

De volgende plenaire vergadering zal plaatsvinden op 19–21 juni 2013 in Oslo. U zult na afloop van de plenaire vergadering over de resultaten worden geïnformeerd.

De minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem